

NATIONAAL VLAAMSCH COMITEIT TOT VERDEDIGING VAN DE VLAAMSCHE ZAAK IN BELGIE, in Nederland gevestigd, was een kortstondige formatie, waarvan de in 1914 naar Nederland getrokken Vlamingen René de Clercq, Leo Meert, Karel van den Oever en Dirk de Vos de hoofdfiguren waren.

Men voelde onder de Vlamingen, zowel in Nederland als in het bezette België, de noodzaak van een centraal leidend orgaan van het activisme. Op 5 januari 1917 stuurden De Clercq en Meert namens het Comiteit een telegram aan president Wilson, waarin zij de Amerikaanse president hun sympathie betuigden met zijn pogingen tot een spoedige en duurzame vrede te komen op de grondslag van bescherming van rechten en vrijheden der kleine volken. Ze spraken de hoop uit dat dit zou leiden tot herstel van een neutraal België met daarbinnen autonomie voor het tot dusver zo verongelijkte Vlaanderen.

Het eigenmachtig optreden van het Comiteit in Nederland wekte ontstemming bij de activisten in het bezette België. In het weekblad *De Toorts* van 6 januari 1917 werd aan de demarche van De Clercq en Meert bekendheid gegeven. Het misnoegen werd nog groter, toen bleek dat het Nationaal Vlaamsch Comiteit in Nederland ook een

nota overhandigd had aan baron Fallon, Belgisch gezant in Den Haag, met het verzoek deze door te sturen aan de Belgische regering te Le Havre. Ook in die nota werd de verwachting uitgesproken dat een neutraal en onafhankelijk België spoedig hersteld zou zijn en dat de noden en rechten van het Vlaamse volk daarbinnen erkenning zouden vinden. Op vergaderingen te Brussel werd het optreden van het Comité hevig gelaakt. Zo viel op 15 januari het besluit aan De Clercq een brief te zenden met het verzoek niet meer in het openbaar op te treden zonder voorafgaand overleg met het Brussels comité, dat druk bezig was een centraal leidend orgaan te scheppen ten behoeve van Vlaanderen. Men was in Brussel namelijk bezig met de voorbereiding van een landdag op 4 februari 1915; daaruit zou de Raad van Vlaanderen voortkomen. In De Toorts bleef men nog wat nakaarten over Wilsons vredesidealisme, maar het Comité in Nederland doofde als een nachtkaaers.

LITERATUUR : *De Toorts* (10 juni 1916 - 13 januari 1917);
- A.L. Faingnaert, *Verraad of Zelfverdediging?* (1933); -
H.J. Elias, *Vijfentwintig jaar Vlaamse Beweging 1914 / 1939*,
I (1969).

LAMMERT BUNING